

SCRISOARE PASTORALĂ LA SLĂVITUL PRAZNIC AL ÎNVIERII DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS, ÎN ANUL MÂNTUIRII 2026

– *Lumina care se pogoară în adânc pentru a ridica lumea la viață* –

✠ ATANASIE

Prin mila lui Dumnezeu, Arhiepiscopul de-Dumnezeu-păzitei
Arhiepiscopii Ortodoxe Române a Marii Britanii și Irlandei de Nord,
Preacuviosului Cin Monahal, Preacucernicului Cler
și Dreptslăvitorilor Credincioși din cuprinsul
Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Marii Britanii și Irlandei de Nord,
**Har, pace și bucurie de la Hristos Domnul Cel înviat din morți,
iar de la noi, arhieresti binecuvântări, dimpreună cu străvechiul salut:**

HRISTOS A ÎNVIAT !

*„Taina Învierii este înnoirea firii și ridicarea ei la starea cea dintâi”
Sfântul Maxim Mărturisitorul*

Sfântul Grigorie de Nyssa ne învață că adevărata înviere a omului este trecerea lui din moartea păcatului la viața în Dumnezeu, iar această schimbare începe încă de aici, în taina inimii. Și cu adevărat așa este: Învieria nu se descoperă doar la mormântul de la Ierusalim, ci pătrunde și înlăuntrul nostru, acolo unde dorul după Dumnezeu așteaptă să prindă iarăși viață, unde rugăciunea poate fi întărită, iar nădejdea luminează din nou. **Hristos Cel înviat nu vine doar să ne vestească biruința asupra morții, ci pătrunde în adâncul ființei noastre și ne scoate din moartea lăuntrică, din despărțirea de Izvorul vieții și din răceala care ne-a înstrăinat de El.**

Învieria Domnului străbate veacurile și luminează curgerea zilelor; ea dă istoriei adâncime și o deschide spre veșnicie. Prin Hristos Cel înviat, viața omului nu mai este purtată fără ieșire spre hotarul mormântului, ci se deschide spre întâlnirea cu Dumnezeu. **Astfel, fiecare clipă se umple de lumină și de rost, fiecare zi se face vreme binecuvântată pentru mântuire, iar întreaga noastră viețuire se preface într-un urcuș lin către Împărăția cea fără de sfârșit.**

Timpul străpuns de veșnicie

În Hristos, timpul creației și timpul mântuirii se îmbrățișează tainic. Ciclul naturii, cu alternanța vieții și a morții, și istoria omului, marcată de cădere și așteptare, sunt asumate și unite în Persoana *Cuvântului* întrupat. Prin Înviere, ceea ce era supus stricăciunii primește deschidere spre nestricăciune, iar ceea ce părea pierdut în istorie își descoperă sensul în iconomia mântuirii. De acum înainte, timpul nu mai este doar măsura trecerii (fie și relativă), ci devine spațiu al lucrării harului.

Păcatul a închis existența și istoria omenirii într-o repetiție obositoare: aceleași căderi, aceleași frici, aceleași neputințe și dureri, aceleași războaie care nu se opresc, aceleași ambiții care se nasc și mor. O orizontală fără de ieșire, fără de scăpare – un drum care pare să nu ducă nicăieri. Învierea, însă, introduce o verticală, de unde și taina Crucii, care devine izvor al vieții. Dumnezeu Se face om, coboară până la moarte, apoi Se înalță, unind cele mai de jos cu cele mai de sus.

Această pogorâre în străfunduri și Înălțare a Domnului sfârșimă cercul închis al neputinței în care omul era prins, ca și cum totul s-ar repeta fără sorți de izbândă, fără scăpare și fără nădejde. Prin Înviere, viața nu mai este o alergare fără rost spre un sfârșit tragic, ci o tainică călătorie spre viață. Durerea nu mai rămâne o rană nevindecată, iar moartea nu mai este pragul unei despărțiri. **În lumina Celui înviat, chiar și ceea ce doare atât de mult, adâncă suferință, capătă un rost mântuitor. De acum înainte, istoria omenirii nu mai este un drum care se închide în *neființă*, ci o cale care se deschide spre Împărăție, spre viața cea veșnică.**

Învierea – începutul omului lăuntric

Dacă taina Învierii schimbă istoria, ea începe totuși din inima omului. Acolo unde frica s-a strecurat adânc în inimă, unde oboseala apasă și slăbește puterile, iar deznădejdea încearcă să stingă nădejdea, Hristos intră și umple adâncul ființei noastre cu prezența Sa. Învierea nu este doar o mângâiere pentru suflet, nu este doar un gând frumos care ne liniștește pentru o clipă, ci este însuși viața cea adevărată. **Cel ce a trecut prin moarte și a biruit-o a deschis și pentru noi o cale nouă, ca să nu mai trăim sub umbra ei, ci sub lumina vieții care nu va mai apune niciodată.**

În fiecare dintre noi există un *mormânt* – un loc al inimii unde s-au adunat răni nespuse, umbrele căderilor noastre și dureri purtate în tăcere. Taina vieții este să-L lăsăm pe Hristos să ne scoată din mormântul nostru lăuntric, precum a făcut-o cu Lazăr (cf. Ioan 11) – un schimb care ne copleșește; omul își părăsește mormântul tocmai ca Domnul să-i ia locul – iar din adâncul acelui mormânt începe să strălucească lumina Învierii.

Astfel, mărturisirea devine *piatra* care este dată la o parte de înger (cf. Matei 28, 2). Rugăciunea – primul suspin al sufletului care vede iarăși lumina. Iar Sfânta Împărtășanie – întâlnirea vie cu Cel înviat, Care pune în inima noastră puterea credinței. **Învierea lucrează în viața omului atunci când el nu mai rămâne închis în propria durere, ci își deschide inima și se unește cu Hristos, rămânând statornic în viața Bisericii, pentru care și-a dat viața Domnul (cf. Efeseni 5, 25).**

Învierea – bucuria comuniunii în Biserică

Hristos nu învie pentru a lăsa credința închisă în inima omului, ca pe o trăire trecătoare, ci pentru a-i aduna pe toți în taina Bisericii, care este „**trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate întru toți**” (Efeseni 1, 23). În afara acestei comuniuni, credința își pierde temelia, iar viața duhovnicească se fragmentează și se răcește. În Biserică, moartea nu este biruită prin trăiri de moment sau prin cuvinte lipsite de viață, ci prin comuniunea reală cu Cel înviat. **De aceea, Sfântul Ignatie Teoforul a numit Euharistia „leacul nemuririi”, mărturisind că prin ea credincioșii se fac părtași biruinței lui Hristos asupra morții. Hristos este adevărata hrană, Jertfa și Viața noastră, cu care suntem chemați să ne împărtășim mai cu adevărat la fiecare Sfântă Liturghie, urmând cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care ne încredințează că „Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi” (I Corinteni 5, 7).**

Sfânta Euharistie este, prin urmare, Paștile cel adevărat și veșnic al Bisericii – „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29) – asemenea mielului prin sângele căruia și-au salvat viața israeliții în noaptea eliberării din Egipt (cf. Ieșirea 12).

Hristos, și astăzi, nu încetează să arate din nou vie *trecerea* prin viețile și prin durerile noastre, prin neputințele și căutările noastre, prin crucea și suferința noastră. El e Cel cu care călătorim în momentele de cumpănă, El e Cel care veghează la căpătâiul celor bolnavi și lângă grădiile celor întemnițați în adâncă temniță a inimii, El e Cel care stă cu noi la masă (și cât de mult am vrea să vină să stea!), El e Cel care șterge până și ultima lacrimă de pe fețele celor întristați și împovărați, El e Cel care e mereu cu noi – **e Cel ce Este** (cf. Ieșirea 3, 14). Se alătură tuturor întru toate și se face fiecăruia toate – atât cât este primit și iubit – doar pentru ca să putem gusta din Învierea Lui pentru veșnicie.

Învierea – frumusețea care mântuiește

Paul Evdokimov spunea că frumusețea este chipul iubirii lui Dumnezeu în lume și că omul este chemat să devină „**icoană a Învierii**”. În această lumină, Învierea nu este doar dovada unei biruințe asupra morții, ci descoperirea unei frumuseți dumnezeiești care schimbă dinlăuntru întreaga noastră viață. Hristos Cel înviat nu anulează rănilor, ci le luminează; nu șterge trecutul, ci îi dă un rost pentru veșnicie. **De aceea, viața creștină nu se reduce la împlinirea unor datorii, ci este chemare tainică la frumusețea unei vieți schimbate prin har: frumusețea iertării, frumusețea jertfei, frumusețea iubirii, frumusețea unei inimi împăcate cu Dumnezeu și cu aproapele.**

Învierea ne arată reînnoirea creației însăși. Nu este vorba despre o simplă revenire la ceea ce a fost, ci despre o trecere la o stare mai adâncă, în care timpul însuși devine purtător de veșnicie. Învierea nu este întoarcere la un început pierdut, ci nașterea unei lumi noi, în care firea noastră este ridicată și unită cu Dumnezeu în Hristos. Din această clipă, întreaga istorie este chemată să devină spațiu al transfigurării, iar fiecare viață omenească este invitată să participe la această mișcare de la moarte la viață, de la fragmentare la comuniune, de la întuneric la lumină neînserată.

Curajul iubirii în lumina Învierii

În acest An omagial al pastorației familiei creștine și An comemorativ al sfințelor femei din calendar, privim spre Înviere ca spre izvorul din care își trage puterea orice familie care rămâne în Hristos. Căci nu întâmplător primele vestitoare ale Învierii au fost femeile mironosițe,

cele care, dis-de-dimineață, cu inimă curajoasă și cu iubire mai tare decât frica, au mers la mormântul Domnului, purtând mir și având credință adâncă. Ele nu s-au lăsat oprite nici de întunericul dimineții, nici de piatra cea grea, nici de straja mormântului, ci au mers înainte cu inimă statornică, purtând în ele o iubire care nu se clatină în fața morții. Și pentru această credincioșie smerită au fost învrednicite să audă cele dintâi veste a Învierii: „**Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut**” (Matei 28, 6).

Aceeași tărie a credinței și aceeași statornicie a iubirii se cer și astăzi în familia creștină. Într-o lume în care legăturile slăbesc și frica încearcă să se strecoare în inimă, bunica iubitoare, mama creștină, soția credincioasă, femeia rugătoare devin, asemenea mironosițelor, purtătoare de lumină în casele lor. **Familia care Îl caută pe Hristos și rămâne în ascultarea Lui, chiar și în vreme de tulburare, va simți că Învieria nu este un cuvânt rostit o dată pe an, ci puterea care o ține unită. În lumina Celui viu, legătura dintre soți se curățește, răbdarea se adâncește, iar credința se transmite firesc din inimă în inimă. Acolo unde Hristos este mărturisit și trăit, viața de familie nu se sprijină doar pe puterile omenești, ci pe harul care înnoiește, sfințește și toate le întărește.**

Iubiți frați și surori,

Hristos Domnul, Care a purtat firea noastră omenească – zidită dintru început în taina iubirii și căzută prin păcat în umbra morții – a luat asupra Sa toată amărăciunea ei și a ridicat-o din stricăciune. Ceea ce era supus durerii și căderii este chemat acum la bucurie și viață. Ceea ce era robit păcatului este chemat la libertatea fiilor lui Dumnezeu. Învieria nu este doar biruința Lui, ci și începutul înnoirii noastre; nu este doar slava Lui, ci și chemarea noastră la viața cea fără de sfârșit.

Hristos Domnul se pogoară până în cele mai de jos ale existenței omenești, în adâncul suferinței și al singurătății noastre, pentru a curăți ceea ce era întinat și a ridica ceea ce era căzut. **El aduce nădejde de iertare fiecărui suflet împovărat și aprinde lumină acolo unde întunericul părea stăpân.** Cât de frumos ne încredințează Sfântul Ioan Gură de Aur zicând despre Domnul – că a coborât, odată cu Învieria, și a prădat iadul, iar moartea, crezând că L-a înghițit, s-a văzut ea însăși biruită. Ceea ce părea de nerăscumpărat – „*că răscumpărarea sufletului e prea scumpă și niciodată nu se va putea face*” (Psalmul 48, 8) – a fost răscumpărat pentru totdeauna prin jertfa și prin Învieria Lui.

HRISTOS A ÎNVIAT !

Cu părintească îmbrățișare fiecăruia dintre voi,
al Vostru întâistătător și de tot binele cel spre mântuire doritor,

† **ATANASIE**

Arhiepiscopul Ortodox Român
al Marii Britanii și Irlandei de Nord

La Luminatul Praznic al Învierii Domnului, din reședința noastră arhiepiscopală din Londra,
în ziua de 12 aprilie, anul mântuirii 2026.